

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3381/24
7.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Мајкић, адвокат из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 65/П, стан 7, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Мирјана Радовановић, адвокат из Београда, ул. Суботичка бр. 23, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П 552/17 од 19.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 7.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 552/17 од 19.1.2024. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 552/17 од 19.1.2024. године у делу става другог изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова у износу од 270.000,00 динара и претрпљеног страха у износу од 50.000,00 динара, као и по основу душевних болова због умањења опште животне активности у износу од 100.000,00 динара, све са каматом од пресуђења до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 552/17 од 19.1.2024. године у преосталом делу става другог изреке, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности исплати износ од још 200.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде 19.1.2024. године до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака ове пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 552/17 од 19.1.2024. године, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиоцу АА из ... накнади трошкове парничног поступка у износу 328.662,00 динара, у року од 15 дана по пријему

писменог отправка ове пресуде, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 8.640,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан новчани износ од 380.000,00 динара и то: на име претрпљеног физичког бола износ од 130.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 150.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде 19.1.2024. године до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од још 620.000,00 динара, и то: на име претрпљеног физичког бола износ од још 270.000,00 динара, а преко досуђеног износа од 130.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 50.000,00 динара, а преко досуђеног износа од 150.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности износ од још 300.000,00 динара а преко досуђеног износа од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана доношења пресуде 19.1.2024. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 373.060,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога, и то тужилац против одлуке садржане у ставу другом и трећем изреке, а тужени против одлуке садржане у првом и трећем изреке, а како то следи из садржаја изјављених жалби. Трошкове другостепеног поступка су опредељено тражили.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011 са свим каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана, а да је жалба туженог делимично основана у погледу решења о трошковима.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Апелациони суд у Београду налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбама странака посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне

разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу, што значи да ожалбена пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је дана 15.6.2016. године задобио тешке телесне повреде које се огледају у нагњечењу са подливом подочне регије десно, насилном расклаћењу зуба 22, прелому зубне глеђи зуба 12 и прелому носних костију. Правноснажном пресудом Другог основног суда у Београду Спк 481/16 од 9.11.2016. године овде тужени ББ је оглашен кривим што је дана 15.6.2016. године тешко телесно повредио АА, овде тужиоца, тако што му је након краће вербалне расправе затвореним шакама задао ударце у пределу главе и тела, а услед чега је тужилац задобио тешку телесну повреду у виду прелома носне кости и лаку телесну повреду у виду контузије главе, чиме је тужени извршио кривично дело - тешка телесна повреда из члана 121 став 1 Кривичног законика. Пресуда је донета на основу споразума о признању кривичног дела. Због горе наведених повреда тужилац је трпео бол јаког интензитета у трајању до 5-6 часова, болове средњег интензитета од 3 дана и бол ниског интензитета у укупном трајању од 7 дана. Такође, тужилац је трпео психичке последице у виду страха и то: јак примарни страх високог интензитета у трајању од 3 минута, примарни страх средњег интензитета око 6 сати, потом секундарни страх недељу дана, док страх и стрепња ниског интензитета трају и даље. Штетни догађај је оставио психичке последице на тужиоца кроз трајну стрепњу, напетост и депресивност, као и трајне последице на његово здравље услед промене облика носне пирамиде и редукованим протоком ваздуха кроз леви заједнички носни ходник и губитак сталног зуба што све заједно представља умањену општу животну активност (у даљем тексту - ОЖА) од 13%. Прецизније, са аспекта трауматологије умањење ОЖА износи 6%, док са аспекта психијатрије умањење ОЖА износи 10%, а судски вештаци су применом правила судске медицине (уколико постоји умањење ОЖА са два аспекта, на утврђен већи проценат умањења ОЖА додаје се 50% од мање утврђеног процента умањења ОЖА) дали кумулативно утврђен проценат умањења ОЖА од 13%, које налазе и мишљења је првостепени суд прихватио као јасне и разумљиве, те дате у складу са правилима струке.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 13 ЗПП, према којој је суд у парничном поступку у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим, закључио да је тужени својим радњама тужиоцу нанео тешке телесне повреде, те да је у обавези да тужиоцу надокнади претрпљену штету у смислу одредби члана 154 и 155 Закона о облигационим односима (даље "ЗОО"). Примењујући одредбу члана 200 ЗОО и по слободној оцени применом члана 232 ЗПП, првостепени суд је оцењујући све објективне и субјективне околности конкретног случаја, досудио тужицу накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове у износу од 130.000,00 динара, за претрпљен страх 150.000,00 динара и износ од 100.000,00 динара на име душевних болова због насталог умањења ОЖА у обиму од 13%, налазећи да ови износи представљају довољну и правичну сатисфакцију због физичких и душевних болова које је тужилац услед радњи туженог претрпео, док је за износе преко досуђених, а до тражених, одбио тужбени захтев налазећи да је превисоко постављен.

По налажењу овога суда, првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање које се жалбеним наводима тужиоца и туженог не доводи у сумњу те правилном применом одредаба материјалног права, члана 154 став 1 и 155 ЗОО, закључио да постоји одговорност туженог за штету коју је тужилац претрпео, имајућу у виду постојање узрочно-последичне везе између радњи туженог и последица које су код тужиоца наступиле.

Наиме, чињенице у вези са штетним догађајем првостепени суд је утврдио оценом свих изведених доказа, а постојање тих чињеница несумњиво је потврђено садржином осуђујуће кривичне пресуде, донете на основу споразума о признању кривичног дела, којом је, у складу са одредбом члана 13 ЗПП, парнични суд везан у погледу постојања кривичног дела и његовог извршиоца, самим тим и обележјем кривичног дела, односно чињеничним описом елемената бића кривичног дела. Из наведене законске одредбе произлази да је суд према правилима парничног поступка у случају идентичног чињеничног стања по питању одговорности везан за осуђујућу пресуду кривичног суда тако што о одговорности решава онако како је о њој решавао кривични суд. Ово тим пре што је појам грађанскоправне одговорности шири од појма кривичне одговорности, па осуђујућа кривична пресуда представља несумњив доказ о грађанскоправној одговорности осуђеног лица, због чега је осуђени, у овом случају тужени, у смислу члана 154. ЗОО дужан да тужиоцу накнади штету причињену извршеним кривичним делом за које је осуђен. Тужени је правноснажно осуђен, односно оглашен кривим што је приликом спорног догађаја који се десио 15.6.2016. године, тужиоцу нанео тешку телесну повреду тужиоца у виду прелома носне кости и нанео му лаку телесну повреду у виду контузије главе, па су неосновани жалбени наводи туженог да он тужиоцу није нанео штету у виду тешке телесне повреде, те да су настанку ове штете допринела и трећа лица, а што је по његовом мишљењу првостепени суд пропустио да утврди.

Супротно жалбеним наводима странака правилно је првостепени суд, правилном применом члана 200 ЗОО и по слободној оцени сходно члану 232 ЗПП одмерио висину накнаде штете на име претрпљеног физичког бола и страха, у износима који и по оцени овог суда представљају правичну и адекватну накнаду, с обзиром на утврђен интензитет и дужину трајања физичких болова и претрпљеног страха.

Међутим, основано се жалбом тужиоца побија правилност примене материјалног права и то одредбе члана 200 Закона о облигационим односима у погледу досуђене висине накнаде нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањења ОЖА, јер је према оцени Апелационог суда досуђени износ накнаде од 100.000,00 динара за овај вид штете је прениско одмерен.

Наиме, проценат умањења ОЖА је помоћни критеријум приликом одмеравања правичне накнаде овог вида нематеријалне штете, док је услов за постојање штете или немогућност обављања животних активности или њихово обављање са повећаним напором, што у конкретном случају постоји. Првостепени суд је правилно оценио последице које тужилац трпи са аспекта трауматологије и са аспекта психијатрије, због чега му је укупно умањена ОЖА за 13% трајно (а које је у узрочно-последичној вези са штетним догађајем) и правилно нашао да јачина и интензитет последица код тужиоца

оправдавају досуђивање новчане накнаде. Међутим, износ од 100.000,00 динара, узимајући у обзир све субјективне и објективне околности случаја, код утврђеног процента умањења ОЖА од 13%, по мишљењу овог суда не представља правичан износ у смислу одредбе члана 200 ЗОО, која има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде Уставом заштићених права и добара личности. Када је у питању овај вид нематеријалне штете, накнада није у функцији еквивалента као код материјалне штете нарочито имајући у виду субјективне и објективне околности сваког конкретного случаја у погледу умањења опште животне активности и последице истих по здравље тужиоца као оштећеног. Водећи рачуна, сагласно члану 200 став 2 ЗОО, о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада која се досуђује као и о томе да се истом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, овај суд налази да тужиоцу на име душевних болова због умањења ОЖА у конкретном случају припада износ од 300.000,00 динара.

Стога је побијана пресуда у делу става другог изреке преиначена тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности осим износа досуђеног ставом првим изреке од 100.000,00 динара, исплати износ од још 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате, док је у преосталом делу тужбени захтев за исплату износа од још 100.000,00 динара (до тражених 400.000,00 динара) правилно одбијен као неоснован, применом члана 200 и 277 став 1 ЗОО и члана 232 ЗПП, па је у том делу првостепена пресуда потврђена.

Из наведених разлога на основу одредбе члана 390 и 394 став 1 тачка 4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке ове другостепене одлуке.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе тужиоца и туженог али их није посебно образлагао сходну овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП, имајући у виду да нису од утицаја на доношење другачије, за жалиоце повољније одлуке у овој правној ствари.

Надаље, правилном применом одредаба чл. 153, 154 и 163 ЗПП, тужиоцу припадају само они трошкови који су били потребни ради вођења парнице, сходно успеху у спору, па му у складу са одредбама важеће АТ (вредност спора од 45.000,00 до 765.000,00 динара) и ТТ припадају следећи трошкови: за састав тужбе и образложеног поднеска износ од по 13.500,00 динара (укупно 27.000,00 динара), за заступање на осам одржаних рочишта износ од по 18.000,00 динара (укупно 144.000,00 динара), за приступ на четири неодржана рочишта износ од по 11.250,00 динара (укупно 45.000,00 динара), на име предујма трошкова вештачења износ од 42.462,00 динара, на име таксе на тужбу и таксе на пресуду износ од по 35.100,00 динара, што укупно чини износ од 328.662,00 динара. Стога је, применом чл. 401 тач. 3 ЗПП, преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде и одлучено као ставом четвртим изреке ове пресуде, те су тужиоцу досуђени трошкови у укупном износу од 328.662,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у складу са чл. 277 ст. 1 и чл. 324 ст. 2 ЗОО.

Одлучујући о захтеву странака за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд у Београду је имајући у виду да је тужилац са жалбом делимично успео, тужиоцу на име састава жалбе досудио износ од 8.640,00 динара, сразмерно

постигнутом успеху у другостепеном поступку, док је захтев тужног за накнаду трошкова другостепеног поступка одбио с обзиром да је исти незнатно успео са изјављеном жалбом, применом одредбе чл. 165 ЗПП, па је донео одлуку као у ставу петом и шестом изреке ове другостепене пресуде.

**Председник већа – судија
Весна Филиповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић